

This article was downloaded by: [North Carolina State University]
On: 08 March 2015, At: 15:13
Publisher: Taylor & Francis
Informa Ltd Registered in England and Wales Registered Number:
1072954 Registered office: Mortimer House, 37-41 Mortimer Street,
London W1T 3JH, UK

Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar

Publication details, including instructions
for authors and subscription information:
<http://www.tandfonline.com/loi/sgff19>

Myrmalm från Järlehyttan

Gumælius Otto

Published online: 06 Jan 2010.

To cite this article: Gumælius Otto (1874) Myrmalm från Järlehyttan,
Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar, 2:4, 128-129, DOI:
[10.1080/11035897409454010](https://doi.org/10.1080/11035897409454010)

To link to this article: <http://dx.doi.org/10.1080/11035897409454010>

PLEASE SCROLL DOWN FOR ARTICLE

Taylor & Francis makes every effort to ensure the accuracy of all the information (the "Content") contained in the publications on our platform. However, Taylor & Francis, our agents, and our licensors make no representations or warranties whatsoever as to the accuracy, completeness, or suitability for any purpose of the Content. Any opinions and views expressed in this publication are the opinions and views of the authors, and are not the views of or endorsed by Taylor & Francis. The accuracy of the Content should not be relied upon and should be independently verified with primary sources of information. Taylor and Francis shall not be liable for any losses, actions, claims, proceedings, demands, costs, expenses, damages, and other liabilities whatsoever or howsoever caused arising directly or indirectly in connection with, in relation to or arising out of the use of the Content.

This article may be used for research, teaching, and private study purposes. Any substantial or systematic reproduction, redistribution, reselling, loan, sub-licensing, systematic supply, or distribution in any form to anyone is expressly forbidden. Terms & Conditions of access and use can be found at <http://www.tandfonline.com/page/terms-and-conditions>

Om man antager, att 2,1 klor äro förenade med 1,2 kalcium, motsvarande 1,7 kalkjord, till klorkalcium, återstår 19,1 procent kalkjord. Häraf torde en del vara förenad med kiselsyra, en del med kolsyra och en del möjligen med svafvelsyra. Lerjorden är antagligen förenad med svafvelsyra. Glödningsförlusten, hvars storlek är förvånande, består dels af kolsyra, dels af vatten (kanske också af något flygtigt haloidsalt.)

Om man försöker att räkna sig till något antagligt resultat af analysen, kommer man närmast att tänka på, att hufvudbeståndsdelen skulle vara en kalkalun. En sådan är visserligen icke hittills känd hvarken af kemister eller mineraloger, men torde dock kunna finnas. Efter alunarternas vanliga sammanställning ($\text{R}\ddot{\text{S}} + \text{R}\ddot{\text{S}}^3 + 24\text{H}$) skulle denna fordra mot 20,7 svafvelsyra 6,7 lerjord — sålunda ungefär den här funna kvantiteten — 3,6 kalkjord samt 27,9 vatten.

Då skulle återstå 15,5 kalkjord samt 20 % af glödningsförlusten. Om denna kalkjord tänkes förenad med 12,2 % kolsyra till kolsyrad kalk, skulle likväl återstå 7,8 % glödningsförlust, hvaraf en del såsom vatten kunde tänkas i förening med klorkalcium, men knappast det hela.

Om något större kvantitet material kan anskaffas, torde en ny utförligare undersökning kunna lemna resultat af intresse. Till dess torde det ock vara anledning att lemna ämnet utan namn.

GUMÆLIUS, OTTO. *Myrmalm från Järlehyttan.*

Vid den geologiska undersökningen af trakten kring Hammarby bruk, som doktor TH. NORDSTROM sommaren 1871 utförde såsom min medhjelpare vid rekognoseringen af bladet »Nora», iakttog han på Järlehyttans mark, vid pass 1 mil nordost från Nora stad, på en numera odlad mark, der förut varit kärr, en egendomlig bildning, som han vid mitt besök förevisade. I jordytan låg här ett lager af myrmalm vid pass 20 fot i diameter. Det var till större delen fast och sammanhängande, men

mot kanterna sönderdeladt till en mängd större och mindre lösa stycken och småbitar. I midten var det tjockast, hade der 2 fots mäktighet, men blef sedan allt tunnare mot kanterna. Dess underlag utgjordes af blöt grå lera, som midt under lagret var 5 fot mäktig, men mot kanterna 10 fot. Myrmalmens jernhalt var 52 %.

Den fasta massan är brunsvart, amorf till utseendet, med slagglik struktur. De långdragna håligheterna äro dels tomma, dels fyllda med koliga växtlemningar eller med pulverformigt eller föga sammanhängande, rostbrunt jernoxidhydrat. De genom-sätta lagret i alla riktningar.

Den till utseendet fullkomligt täta, amorfa, nästan hartslika grundmassan är så porös, att den suger sig fast vid tungan eller vid det vätta fingret. En slipad yta, öfverstruken med vatten medelst en temligen bred pensel, var nästan ögonblick-ligen åter torr.

LINNARSSON, G. *Försteningar från Lappland, insamlade af*
Hrr E. Sidenblad och E. Erdmann.

I Geologiska Byråns museum förvaras några försteningar, från Vilhelmina socken i Vesterbottens lappmark, insamlade af Hrr E. SIDENBLADH och E. ERDMANN. Då inga försteningar från Lappland hittills blifvit beskrifna, torde dessa förtjena ett omnämmande i samband med Herr SIDENBLADHS redogörelse för de geognostiska iakttagelser, som blifvit gjorda i samma landsdel. Ehuru fåtaliga och till största delen illa bevarade, lemna de bestämda upplysningar om åldern af de lager i hvilka de påträffats.

De af Herr SIDENBLADH insamlade försteningarne här-stamma från Granhöjden vid Malgomajsjöns strand, mellan Rönnäs och Strömnäs. De äro funna i lösa block, men det lager, som dessa tillhört, finnes, enligt Herr SIDENBLADH, an-tagligen i fast klyft på stället, under de lösa jordlagren. Berg-arten, en mörkgrå kalksten, är full af försteningar, hvilka dock